

[Undervisningsministeren.]

for jeg nu måske kan fatte mig i kort-hed med nogle ganske få bemærkninger.

Til det ærede medlem hr. Sæderup vil jeg sige, at det er ganske rigtigt, at når der nu sker en indskrænkning af det oprindelig meget store antal, som loven ifølge sin ordlyd måtte forudsættes at omfatte, sker den for en meget væsentlig del udfra det synspunkt: Hvilke elever er dækket på anden vis? Det er klart. Men den fordelingsplan, som er udkastet, er kun at betragte som en retningslinie og ikke i og for sig bindende for nogen, så der vil være rig mulighed for i et udvalg at arbejde med dette spørgsmål.

Det har været en ganske overordentlig vanskelig opgave for den embedsmand, som har haft med det at gøre, overhovedet at skabe en sådan fordelingsplan. Han måtte forhøre sig mangfoldige steder, som slet ikke hører ind under undervisningsministeriet, men det lykkedes ham på kort tid at gennemføre arbejdet, og planen er som sagt en hjælp og en retningslinie.

Det ærede medlem omtalte Den sociale Skole; jeg vil ikke prale af, at jeg ejer nogen synderlig indsigt i denne skoles økonomiske forhold, og jeg var ikke forberedt på, at den ville blive fremdraget i dag. Men jeg har dog hørt, at den har et ikke ringe tilskud. Jeg skal nu undersøge sagen nærmere.

Når det ærede medlem siger: nu vil denne lov kunne lette vanskelighederne noget, må man vel desværre tilføje: for nogle — altså noget for nogle, men ikke meget for mange. Det er ikke en lov, der fuldstændig løser problemet for de unge, og jeg vil ikke fragå, at jeg har den opfattelse, at det efterhånden er et smerteligt problem herhjemme, og at man for alvor må tage fat på overvejelser af, hvordan man skal angribe hele dette problem.

Det ærede medlem fru Esther Malling Pedersen fremdrog de lighedsideal og det demokratiseringsideal, som statsskolen må have for øje, og udtrykte sit håb om, at der gennem denne lov må være gjort en betydningsfuld indsats og være sket noget af det rigtige. Noget bidrager den naturligvis til at hjælpe ubemidlede studerende, både håndens og åndens, men som sagt synes jeg, at det bliver meget lidt, og der bliver navnlig forfærdelig mange, der må udskydes.

Det ærede medlem talte om Columbusæget, som nu var kommet til at stå, og sigtede derved til navnet. Af hensyn til fremtidens historikere vil jeg oplyse, at initiativet og

nidkærligheden med hensyn til et navn tilhører folketingsmand Bømholt, men selve ideen: „Ungdommens Uddannelsesfond“ er opkommet ikke i et medlems hjerne, men derimod hos sekretæren i det andet høje-ting. Det var folketingssekretæren, der udfangede denne udmærkede idé. Det kan jeg godt være bekendt at sige, da han ikke er tilstede.

Det ærede medlem hr. Bonnichsen fremdrog nogle konkrete eksempler på, hvor vanskeligt det er for de unge. Det skal jeg ikke komme ind på her nu igen. Det ærede medlem omtalte, at man også havde været inde på de tanker, om det ikke var allerbedst at lade det hvile, indtil der virkelig var en ordentlig sum, f. eks. 50 mill. kr., så det kunne batte noget. Men det har man altså ment ikke kunne nytte, og det kan også være, at man skal se sådan på det: nu er nøden så stor, at vi må bruge af denne kapital, og går det så galt med kapitalen, ja så må vi se os om efter en anden måde til den tid.

Men hvis det nu virkelig er rigtigt, hvad det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) siger, at tipsinteressen er af epidemisk karakter — man bruger jo meget lægevidenskabelige udtryk i vore dage på alle områder —, så er det klart, at hvis der indtræffer en periode, i hvilken der ikke er over 9 mill. kr., og der altså ikke tilgår denne studiefond midler, så vil den efterhånden blive spist op, og det vil jo ikke være så forfærdelig mange år. Derfor er det godt, at loven skal tages op til revision om kort tid. Jeg er nu ikke så helt sikker på, at det vil vare ret længe, før der igen begynder at strømme midler ind i fonden.

Når det ærede medlem udtrykker sine beherskede følelser overfor hele denne lovgivning, fordi det offentlige ikke bør tage initiativet til at animere spillelysten, så er det en opfattelse, som jeg respekterer, men jeg synes ikke, det er værd at komme ind på en drøftelse af dette problem nu. Vi har altså disse penge, og vi trænger så gevaldigt til dem, og de bliver forhåbentlig til nogen hjælp for nogle.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Sæderup: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til behandling i et udvalg på 15 medlemmer.